

Ivan Sergejev
Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
Suur-Ameerika 1
Tallinn
info@mkm.ee

Teie 15.09.2026 nr 13-3/2222-27

Meie 01.10.2026 nr 5-2/3223-5

Pöördumine seoses Eesti-Läti IV elektriühenduse riigi eriplaneeringuga

Lugupeetud härra Ivan Sergejev

Olete meie 09.08.2026 nr 5-2/3223-2 kirjale vastanud omapoolselt 15.09.2026 kirjaga nr 13-3/2222-27. Vastuskirjaga on edastatud Tallinna Tehnikaülikooli eksperthinnang, milles võrreldakse kõrge- ja ülikõrgepinge õhu- ning maakaabelliinide tehnilisi omadusi, töökindlust, ruumivajadust ja maksumust. Vastuskirjas on välja toodud, et eelnimetatud eksperthinnangus hinnatakse Mägi-Kurdla–Kotlandi õhuliini rajamismaksumuseks ligikaudu 33 miljonit eurot, samas kui sama ühenduse maakaablina rajamise maksumus võib kujuneda üle 700 miljoni euro. Lisaks on maakaabli eeldatav tehniline eluiga õhuliinist lühem ning see võib 30-50 aasta järel vajada ulatuslikku rekonstrueerimist. Eksperthinnangu järeldus on, et Mägi-Kurdla–Kotlandi 330 kV ühendus on tehnilist, töökindluse ja majanduslikku külge tervikuna arvestades põhjendatud rajada õhuliinina. Kokkuvõttes leiate eksperthinnangule tuginedes, et ligikaudu 100 km pikkuse 330 kV ühenduse rajamine maakaablina tooks kaasa oluliselt suuremad investeeringukulud ning täiendavad tehnilised piirangud. Seetõttu on planeeringu koostamisel jõutud järeldusele, et Saaremaa kesk- ja lääneosas on võrgu töökindlust, tehnilisi võimalusi ja majanduslikku põhjendatust tervikuna arvestades eelistatud lahenduseks õhuliin.

Saaremaa Vallavalitsus on veel kord analüüsinud Teie 15.09.2026 kirjaga nr 13-3/2222-27 edastatud vastust, Tallinna Tehnikaülikooli eksperthinnangut ja planeeringumaterjale. Lisaks tuginedes 21.09.2026 Kuressaares toimunud avalikule arutelule, esitame täiendavalt Saaremaa Vallavalitsuse poolt järgmise arvamuse:

1. Eesti-Läti IV elektriühenduse riigiplaneeringuga planeeritava 330 kV õhuliini näol on tegemist kahtlemata väga olulise ruumilise mõjuga projektiga Saaremaa jaoks, kuna kavandatav õhuliin läbib praktiliselt terve Saaremaa ning praegusel hetkel on Saaremaa maastik suuresti looduslik ja suuremaid tehnogeenseid objekte on vähe. Samuti pole Saaremaal senini rajatud taolises mastaabis alajaamu, kui kavandatavad Kotlandi ja Mägi-Kurdla 330 kV alajaamad.
2. Saaremaa Vallavalitsus ei vaidlusta 330 kV kõrgepingeliini vajalikkust nii Saaremaa kui kogu Eesti elektrivõrku arvestades, kuid soovime täpsemaid selgitusi, alternatiivide analüüse ja maksumuste võrdlusi.

3. 15.09.2026 kirjaga nr 13-3/2222-27 edastatud ja 21.09.2026 Kuressaares toimunud avalikul arutelul esitletud Tallinna Tehnikaülikooli hinnaekspertiis ei ole vallavalitsuses äratanud usaldust ja Saaremaa vallavalitsus teeb ettepaneku koostada täiendav rahvusvaheline ekspertiis. Vallavalitsus soovib, et täiendav ekspertiis võrdleks uuesti õhuliini ja maakaabli hindasid. Lisaks soovib vallavalitsus, et ekspertiis võtaks võrdluseks merekaabli maksumuse Võiküla-Mõntu vahelisel alal koos vajalike vahemaabumistega (avalikustamisel öeldi, et maksimaalne merekaabli pikkus võib olla kuni 100 km).
4. Avalikul koosolekul väitis Eleringi esindaja Priit Heinla, et tegemist on ainult neljanda ühendusega Eesti ja Läti vahel ning eitas seotust kavandatava neljanda ühenduse ja Läänemerele planeeritavate tuuleparkidega. Vallavalitsus on planeeringu seletuskirjale tuginedes seisukohal, et planeeritud on siiski taastuvenergia liitumine tulevase merekaabliga. Vallavalitsus soovib rõhutada, et riik ja arendaja ei saa asetata riiklike ja ärihuvisid kõrgemale Saaremaa rahva huvidest. Planeerimisseaduse § 10 lõikes 1 toodud huvide tasakaalustamise ja lõimimise põhimõtte kohaselt peab planeerimisalase tegevuse korraldaja tasakaalustama erinevaid huve, sealhulgas avalikke huve ja väärtusi, kaaluma neid vastavalt planeerimise põhimõtetele ja planeeringu eesmärkidele ning lõimima need planeeringulahendusse. Saaremaa vallavalitsus on seisukohal, et praegusel juhul ei ole piisavalt kaalutud Saaremaa valla elanike huvisid oma elukeskkonna säilimise osas ning eraomanike huvisid oma kinnisasja kasutamise osas arendaja huvide valguses.

Lugupidamisega

(digitaalselt allkirjastatud)

Rainer Antsaar
vallavanem